

Нежелани лекарствени реакции

Издание на Изпълнителната
агенция по лекарствата
www.bda.bg

ISSN 1310-5779
сог. XI, брой 2, 2006

*Уважаеми колеги,
Приемете моите най-сърдечни пожелания
за здраве и успеха Нова 2007 година!*

*Д-р Емил Христов,
Изпълнителен директор, ИАЛ*

УПОТРЕБА НА МЕТАДОН И УДЪЛЖАВАНЕ НА QT ИНТЕРВАЛА

стр. 1

ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ, СЪДЪРЖАЩИ CALCITONIN - ПРОМЕНИ В ПОКАЗАНИЯТА

стр. 2

ОСТЕОНЕКРОЗА НА ЧЕЛЮСТТА ПРИ УПОТРЕБА НА БИФОСФОНАТИ

стр. 2

ИНТРАОПЕРАТИВЕН FLOPPY IRIS SYNDROM (IFIS) ПРИ УПОТРЕБАТА НА TAMSULOSIN.

стр. 2

LINEZOLID (ZYVOXID)- ТЕЖКИ НЕВРОПАТИИ НА ОЧНИЯ НЕРВ

стр. 3

СЕРИОЗНИ ЧЕРНОДРОБ- НИ НЕЖЕЛАНИ РЕАКЦИИ, СВЪРЗАНИ С ПРИЛОЖЕ- НИЕТО НА ЛЕКАРСТВА, СЪДЪРЖАЩИ CIMICIFU- GAE RACEMOSAE RHIZOMA

стр. 3

УПОТРЕБА НА МЕТАДОН И УДЪЛЖАВАНЕ НА QT ИНТЕРВАЛА

В миналия брой на бюлетина „Нежелани лекарствени реакции“ ви представихме информация за удължаването на QT- интервала, след приложението на различни лекарства.

Като продължение на темата в този брой ви предлагаме съобщението, публикувано в Prescriber Update през 2005г. с данни за удължаване на QT- интервала след приложение на Methadon. Methadon е синтетичен опиоиден аналгетик, който се употребява за лечение на опиоидна зависимост. Шведската лекарствена агенция съобщава за 32 случая на удължаване на QT- интервала, аритмия или внезапна смърт след приложено лечение с метадон. Новозеландските регуляторни органи съобщават за 6ва случая на аритмия при пациенти, приемали метадон за опиоидна зависимост. До 2005г. в базата данни на Световната здравна организация (WHO) са включени 225 съобщения за нарушения в ритъма и сърдечната честота (24 случая на torsade de pointes, 26- удължаване на QT- интервала и 117 спирани на сърдечната дейност).

In vitro изследвания показват, че метадон удължава сърдечния акционен потенциал, чрез инхибиране калциевите канали на сърдечния мускул. В допълнение данни от проспективно проучване на опиоидно зависими пациенти показват статистически значимо удължаване на QT- интервала след 6вумесечно лечение с метадон. Проучване на 17 съобщения на torsade de pointes след метадонова терапия показва, че голяма част от пациентите са приемали много висока доза (400 mg/ дневно) или са имали поне още един рисков фактор за QT- пролонгиране (напреднала възраст; пол- жени; електролитни нарушения; брадикардия; сърдечно заболяване- сърдечна недостатъчност или исхемия; конгенитално удължаване на QT- интервала; едновременно приемане на друго лекарство, удължаващо QT- интервала; употреба на лекарства, инхибиращи метаболизма на метадона). За сега не е известно каква е точната честота на поява на удължаване на QT- интервала при приложение на метадон. Внезапно настъпила смърт у пациенти, лекувани за опиоидна зависимост, може да се дължи на прием на свръхдоза или на усложнение, причинено от продължителна наркотична злоупотреба, което обяснява трудностите при идентифициране и докладване на тази нежелана реакция.

Препоръки за лекарите, преписващи метадон:

- Пациентите трябва да бъдат изследвани преди началото на лечението за наличие на рискови фактори за удължаване на QT- интервала
- Да се употребява най- ниската ефективна доза от метадон. Необходимо е внимателно титриране на дозата, предвид сългия елиминационен полуживот и фармакокинетичната вариабилност на метадон.
- Да се предупредят пациентите да потърсят незабавно квалифицирана лекарска помощ при появя на аритмия, сърцебие или временна загуба на съзнание.
- Да се прави ЕКГ контрол при дози над 150mg метадон дневно и при пациенти с наличие на рискови фактори за удължаване на QT- интервала или симптоми, които се дължат на аритмия.
- Необходимо е редовно измерване нивата на електролитите в кръвта, особено при пациенти с повръщане, разстройство или които приемат гуремици.
- Ако се наблюдава удължаване на QT- интервала да се обсъди прекъсване на лечението или намаляване на дозата.

У нас е разрешен за употреба лекарственият продукт **Metadon Alkaloid**, sol. 10mg/ml- 10ml; 100ml с притежател на разрешението за употреба Алкалоид АД.

ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ, СЪДЪРЖАЩИ CALCITONIN- ПРОМЕНИ В ПОКАЗАНИЯТА

Комитетът за лекарствени продукти в хуманната медицина СНМР извърши преоценка на съотношението полза/ риск на лекарствените продукти, съдържащи calcitonin и са под формата на инжекционни разтвори, което налага промяна в терапевтичните индикации както следва:

Оmnadam следните показания:

- профилактика на постменопаузална остеопороза
- синдром на Зудек(алгодистрофия)

- лечение на болка, предизвикана от остеопороза
- лечение на доказана постменопаузална остеопороза
- лечение на болка, дължаща се на костни метастази

Според заключението на СНМР съотношението полза/risk е положително при следните показания:

- **профилактика на остра загуба на костно веществото, дължаща се на спешна имобилизация, най- Вече при пациенти със скорошна остеопоротична фрактура**
- **лечение на болестта на Пейджем**
- **лечение на хиперкалциемия от малигнен произход**

Промяната в информацията на лекарствените продукти, съдържащи calcitonin вече е факт и у нас. В Р. България са разрешени за употреба следните лекарствени продукти: **Calcitonin** Stada International- sol. inj. 50 UI/ml, 100 UI/ml; **Miacalcic** Novartis- sol. inj. 50 UI/ml, 100 UI/ml и **Tonocalcin** Alfa Wassermann- sol. inj. 50 UI/ml, 100 UI/ml.

ОСТЕОНЕКРОЗА НА ЧЕЛЮСТТА ПРИ УПОТРЕБА НА БИФОСФОНАТИ

Съобщени са случаи на остеонекроза на челюстта при пациенти, лекувани с бифосфонати. Повечето случаи са наблюдавани при болни, страдащи от злокачествени заболявания, при които бифосфонатите са прилагани интравенозно. Получени са също така съобщения за остеонекроза при перорално приложение на бифосфонатите. Повечето пациенти, които развиват остеонекроза на челюстта по своята при употребата на бифосфонати са провеждали химиотерапия или терапия с кортикоステроиди. Много от съобщените случаи се свързват със стоматологична интервенция (екстракция на зъб или друга оперативна намеса). В голям процент се наблюдават признания на локална инфекция, включително остеомиелит.

Във връзка с гореизложеното се препоръчва следното:

- При пациенти със съпътстващи рискови фактори /рак, химиотерапия, терапия с кортикостеоиди, недобра устна хигиена/ преди започване на лечение с бифосфонати трябва да се извърши щателен профилактичен преглед от стоматолог.
- Пациентите със съпътстващи рискови фактори по време на лечението с бифосфонати трябва да избягват инвазивни стоматологични процедури.
- При пациенти, които развиват остеонекроза на челюстта по време на лечение с бифосфонати стоматологичната хирургична интервенция може да влоши състоянието.

Няма налични данни, в подкрепа на предположението, че спиране на лечението с бифосфонати при пациенти, при които е необходима стоматологична процедура ще доведе до намаляване на риска от развитие на остеонекроза на челюстта. Клиничното поведение на лекувящите лекари трябва да се ръководи от оценката на съотношението риск/ полза за всеки пациент поотделно. У нас са разрешени за употреба следните бифосфонати: Alendronic acid (**Fosamax, Lindron**); Ibandronic acid (**Bondronat, Bonviva**); Pamidronic acid (**Aredia, Pamitor**); Clodronic acid (**Bonefos, Ostac, Sindronat, Clodron**); Zoledronic acid (**Zometa, Aclasta**)

ИНТРАОПЕРАТИВЕН FLOPPY IRIS SYNDROM (IFIS) ПРИ УПОТРЕБАТА НА TAMSULOSIN.

Tamsulosin е алфа-блокер, одобрен за лечение на доброкачествена простатна хиперплазия. Напоследък се установи, че употребата на тамсулозин причинява интраоперативен Floppy Iris Syndrome, новогуагностициран вариант на синдрома на малката зеница, които може да доведе до повишена честота на усложненията на процедурата по време на камарактна хирургия.

Синдромът **IFIS** се характеризира с: отпуснат ирис, който се задвижва при интраоперативна иригация и едновременно прогресираща интраоперативна миоза, (въпреки предоперативната симлатация чрез стандартни мигриратици) и възможност за пролапс на ириса към факоемулсификацията или страничните инцизии.

В повечето случаи този синдром е наблюдаван при болни, които приемат или са приемали тамсулозин. Има съобщения за такъв ефект и при употреба на други алфа-блокери, включително alfuzosin и doxazosin.

С оглед гореизложеното лекарите трябва да знаят, че започването на лечение с такива лекарства при пациенти, очакващи катарактна хирургия не е желателно. Спиране на алфа-блокера 1-2 седмици преди катарактната хирургия се счита за подходящо, но към момента не е убедително доказано, че е достатъчно.

Препоръчва се в периода на предоперативна оценка, очните хирурги и целият офтамологичен екип да проверят дали пациентът се лекува или се е лекувал с алфа блокери, за да се предвидят адекватни мерки за справяне с IFIS синдрома по време на хирургичната намеса. Tamsulosin е разрешен за употреба в България под следните търговски имена: **Omnic, Omnic Tocas, Fokusin, Taniyz и Tamsol.**

Ref: Chang, D.F. & Campbell, J.R. J Cataract Refract Surg 2005; **31:** 664-673.

LINEZOLID (ZYVOXID)- ТЕЖКИ НЕВРОПАТИИ НА ОЧНИЯ НЕРВ

Необходимо е функцията на очите рутинно да се проверява при пациенти, при които се налага продължителен - над 28 дни курс на лечение с линезолид. Всички нови очни симптоми при пациенти, които се лекуват с линезолид трябва да се оценяват свое временно.

Линезолид е синтетичен антибактериален лекарствен продукт, който принадлежи към нов клас антибактериални средства - оксазолидинони. Той се прилага за лечение на нозокомиални и придобити в общество пневмонии и усложнени инфекции на кожата и меките тъкани, за които се знае или се подозира, че са причинени от метицилин или ванкомицин резистентни грам положителни бактерии. Тъй като той е антибиотик със стратегическо значение, обикновено лечението с него започва в болнична среда и бива назначено от насочено специализиран лекар. Ефикасността и безопасността на лечението с линезолид е проучвана в рандомизирани клинични проучвания с продължителност до 28 дни. След пускането на пазара са получени редки съобщения за тежка невропатия на очния нерв, прогресираща до слепота при пациенти, употребяващи линезолид. Наблюдаваните случаи са най-вече пациенти, които са лекувани за период надхвърлящ 28 дни. В някои от тези случаи зрението се възвръща след ранно спиране на лечението, но процесът обхваща месеци. Информацията за тази рядка нежелана реакция присъства в одобрената характеристика на продукта. Важни съ-

вети, произтичащи от тази информация за лекарите са следните:

- Да изискват от пациентите да съобщават незабавно за всяка промяна в зрителната остраст, цветовото възприятие или замъглено зрение и други зрителни дефекти.
- Да оценяват внимателно, включително чрез консултация с офтамолог оплакванията от страна на очите на всеки пациент, получаващ линезолид, независимо от продължителността на приложението.
- Редовно да проверяват очния статус на пациенти, които изискват лечение с линезолид, надхвърлящо по продължителност 28 дни.

СЕРИОЗНИ ЧЕРНОДРОБНИ НЕЖЕЛАНИ РЕАКЦИИ, СВЪРЗАНИ С ПРИЛОЖЕНИЕТО НА ЛЕКАРСТВА, СЪДЪРЖАЩИ **CIMICIFUGAE RACEMOSAE RHIZOMA (BLAC COHOSH, ROOT)**

Европейската лекарствена агенция (EMEA) и Комитетът за Растителни продукти (HMPC) разполагат с данни за случаи на хепатотоксичност при пациенти, употребявали *Cimicifugae racemosae rhizoma* (Black Cohosh, root).

Въз основа на наличните данни HMPC, направи заключението, че съществува потенциална връзка между лекарствените продукти от растителен произход, съдържащи *Cimicifugae racemosae rhizoma* (Black

ТАЛОН ЗА ОБРАТНА ВРЪЗКА

Име
Специалност
Агрес / нов агрес

Желая да получавам „Лекарствен бюлетин“ „Нежелани лекарствени реакции“
Бих искал/а да прочета повече информация за:

Cohosh, root) и наблюдаваната хепатомоксичност.

В тази връзка ЕМЕА дава следните съвети на пациентите и здравните професионалисти:

Съвети към пациентите:

- Пациентите трябва да спрат *Cimicifuga racemosa rhizoma* (Black Cohosh, root) и га се консултират незабавно с лекар, при наличие на белези и симптоми за увреждане на черния сроб (умора, загуба на апетит, по-жълтяване на кожата и склерите на очите или силна болка в горната част на стомаха, пригруженна с повръщане или потъмняване на урината).
- Пациентите, употребяващи лекарствени продукти от растителен произход трябва внимаги да съобщават това на лекуващия лекар.

Съвети към здравните професионалисти:

- Необходимо е лекарите активно да питат пациентите за употребата на лекарствени продукти, съдържащи *Cimicifuga racemosa rhizoma* (Black Cohosh, root).
- Подозиранияте чернодробни реакции трябва да се съобщават на националните органи, според съществуващата система за лекарствена безопасност.

Лекарствените продукти, съдържащи *Cimicifuga racemosa rhizoma* (Black Cohosh, root) са широко употребявани в страните от ЕС, понякога в комбинация с други растителни вещества, като съставна част от разрешени за употреба или нелицен-

зиращи като лекарства продукти от растителен произход. Разрешените за употреба лекарствени продукти имат различни показания, но най-често *Cimicifuga racemosa rhizoma* (Black Cohosh, root) се употребява за лечение на леки климактерични (пери- и пост- менопаузални) симптоми като топли вълни, изпотявания, нарушения в съня и нервно напрежение. В някои страни от ЕС *Cimicifuga racemosa rhizoma* (Black Cohosh, root) се употребява за симптоматично лечение на ревматични болки, кашлица, стомашни спазми и гр.

Не е известен броя на неразрешените като лекарства продукти, съдържащи *Cimicifuga racemosa rhizoma* (Black Cohosh, root), налични на пазара в ЕС.

HMPC проучи 42 случая на съобщения за хепатомоксичност - 34 броя, предоставени от Европейски национални компетентни органи и 8 броя от литературни източници. Само 16 от случаите са пригруженни от достатъчна документация, позволяваща да се прецени, че употребата на *Cimicifuga racemosa rhizoma* (Black Cohosh, root) може да се свърже с появя на чернодробни увреждания. В резултат на оценката 5 от случаите са изключени и за 7 се счита, че няма вероятност да са свързани с употребата на това лекарствено вещество. В останалите 4 случаи (2 атоимунни хепатита, 1 хепатоцелуларно увреждане и 1 фулминантна чернодробна недостатъчност) има свидетелство за употреба на лекарството и проявата на чернодробни нарушения.

HMPC ще продължи да проследява всяка нова информация по този проблем и ако е необходимо ще пуб-

ликува допълнително промяна на изказаното становище на интернет страницата на ЕМЕА, за което ИАЛ ще ви информира своевременно.

У нас са разрешени за употреба следните лекарствени продукти, съдържащи екстракт от *Cimicifuga racemosa rhizoma* (Black Cohosh, root):

Remifemin, tabl., с притежател на Разрешението за употреба **Schaper & Brumer**;

Klimadinon, tabl.film., с притежател на Разрешението за употреба **Bionorica**;

Cefacliman, oral drops, caps. с притежател на Разрешението за употреба **Cefac KG**,

Всички изброени продукти имат одобрено показание: неврохематични оплаквания по време на менопауза.

Cimicifuga racemosa rhizoma (Black Cohosh, root) в хомеопатично разреждане D2 е съставна част на хомеопатичния лекарствен продукт **Dr. Theis Nova Figura**, с притежател на Разрешението за употреба **Dr. Theis Natur Waren GmbH**, и с показания: против алиментарно напълняване. До момента в ИАЛ не са постъпвали съобщения за наблюдавани нежелани реакции, свързани с употребата на тези лекарствени продукти.

ИАЛ ви напомня да съобщавате за всеки случай на наблюдавана нежелана реакция при употребата на лекарствените продукти, включително растителни и хомеопатични лекарства, разрешени за употреба в нашата страна, като попълните жълтата карта, която е на разположение и на страницата на Агенцията (www.bda.bg- НЛР/ Система за наблюдение на лекарствената безопасност).

Нежелани лекарствени реакции

Изгответо от сектор „Лекарствена безопасност“ към ИАЛ при МЗ.

Разпространява се безплатно.

Редакционна колегия: г-р М. Попова, г-р К. Кънева, г-р Е. Николова

Техническо изпълнение и печат - „Екип плюс“ ООД

За контакти: 1504 София, бул. „Янко Сакъзов“ № 26

Тел. 944 23 68, 944 69 99 356; Факс 943 44 87

E-mail: pharmacovig@bda.bg

ISSN 1310-5779